Dosarul:nr.2a-441/25 Judecător: Alexandru Mardari
2-24074128-02-2a-03022025

D E C I Z I E

06 mai 2025 mun. Chişinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

În componentă:

Președintele ședinței, judecătorul Marina Anton

Judecătorii Dorin Dulghieru și Constantin Roșca

Grefier Iaz Adelina

examinând în ședință publică apelul declarat de Svistun Valeriu, reprezentat de avocatul Leșanu Tudor, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Svistun Valeriu către Agenția „Moldsilva", privind anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcția deținută anterior, repararea prejudiciului material și moral, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29 octombrie 2024.

c o n s t a t ă:

La 05 iulie 2024, Svistun Valeriu s-a adresat în instanţa de judecată cu o cerere de chemare în judecată împotriva Agenției Moldsilva cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcția deținută anterior, repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acţiunii înaintate reclamantul a indicat că, având funcția de director al Întreprinderii de Stat Rezervația Naturală „Pădurea Domnească", a luat cunoștință de ordinul pârâtului nr. 113-P din 05 iunie 2024, prin care s-a dispus încetarea contractului individual de muncă nr. 07/17 din 29 mai 2017 încheiat cu acesta, motiv pentru care, la 24 iunie 2024, a depus în adresa Agenției Moldsilva o cerere prealabilă privind anularea ordinului nr. 113-P din 05 iunie 2024 şi a solicitat expedierea până la 30 iunie 2024 a copiei dosarului administrativ, precum și a tuturor operațiunilor administrative ce au servit temei de emitere a ordinului menționat, cerere fiind lăsată nesoluționată.

Invoca reclamanta că a fost concediat în vederea neexecutării în mod efectiv a unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile de restabilire în funcție, ocazie cu care a relatat că la 29 mai 2017, Agenția Moldsilva a încheiat contractul individual de muncă nr. 07/17, prin care Svistun Valeriu a fost angajat în calitate de director al întreprinderii de Stat Rezervația Naturală „Pădurea Domnească". Prin ordinul Agenției Moldsilva nr. 46-p din 22 mai 2023, aceasta a desfăcut contractul individual de muncă cu reclamantul, iar prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru nr. 2-16189/2023 din 18 martie 2024, s-a anulat ordinul Agenției Moldsilva nr. 46-p din 22 mai 2023; s-a restabilit Svistun Valeriu în

funcția de director al ÎS Rezervația Naturală „Pădurea Domnească”; s-a încasat de la Agenția „Moldsilva” în beneficiul lui Svistun Valeriu plata salariului pentru absență forțată de la muncă pentru perioada 23 mai 2023 - 18 martie 2024 cu calcularea și reținerea sumelor obligatorii la bugetul public și bugetul asigurărilor sociale.

Prin aceiași hotărâre s-a dispus că în conformitate cu prevederile art. 256 alin. (1) lit. d) și alin. (2) Cod de procedură civilă, hotărârea privind restabilirea în funcție și plata unui salariu mediu pentru absență forțată de la lucru, urmează a fi executată imediat.

Astfel, menţionează apelantul că prin ordinul pârâtei nr. 100-P din 03 iunie 2024, s-a dispus restabilirea sa în funcția de director al întreprinderii de Stat Rezervația Naturală „Pădurea Domnească” începând cu 03 iunie 2024, iar prin ordinul nr. 113-P din 05 iunie 2024 s-a dispus încetarea contractului individual de muncă nr. 07/17 din 29 mai 2017 încheiat cu reclamantul pentru asigurarea pe o perioadă determinată a funcției de director al ÎS Rezervația Naturală „Pădurea Domnească”, din motivul numirii unui nou director începând cu 05 iunie 2024.

Susţinea reclamantul că din analiza factologică expusă se constată că începând cu 03 iunie 2024 reclamantul este restabilit în funcția de director al ÎS Rezervația Naturală „Pădurea Domnească”, iar la data emiterii ordinului contestat – 05 iunie 2024, acesta era deja director al ÎS Rezervația Naturală „Pădurea Domnească”, respectiv motivul invocat pentru încetarea contractului individual de muncă - numirii unui nou director, este improprie.

Indică reclamantul că pentru orice observator independent se denotă cu o claritate insurmontabilă scopul acestui ordin - identificarea unui mijloc de neexecutare a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru nr. 2-16189/2023 din 18 martie 2024 privind restabilirea reclamantului în funcția anterior deținută.

Or, deși reclamantul urma a fi restabilit în funcția de director al ÎS Rezervația Naturală „Pădurea Domnească” imediat cu pronunțarea hotărârii – 18 martie 2024, această obligație imperativă a fost realizată abia la 03 iunie 2024, peste aproape 3 luni, pentru ca imediat la 05 iunie 2024 să fie concediat pe motive ilegale și contrar procedurii legale.

Mai indică reclamantul că din cauza unor probleme de sănătate, începând cu 05 iunie 2024 până la 14 iunie 2024, s-a aflat în concediu medical, conform certificatului de concediu medical seria 01 nr.1207804 pentru eliberarea de la muncă, iar după închiderea buletinului medical a înregistrat în adresa ÎS Rezervația Naturală „Pădurea Domnească” o scrisoare de însoțire înregistrată cu nr. 79 din 17 iunie 2024, prin care a prezentat în original certificatul de concediu medical nr.1207804, motiv pentru care indică că la data emiterii ordinului nr. 113-P de către Agenția Moldsilva, reclamantul se afla în concediu medical.

Astfel, invoca reclamantul că ordinul pârâtei nr. 113-P din 05 iunie 2024., prin care s-a dispus încetarea contractului individual de muncă nr. 07/17 din 29 mai 2017, este ilegal, fiind emis cu încălcarea normelor imperative ale Codului muncii, precum și contrar garanțiilor constituționale ale angajatului, fapt ce impune anularea acestuia.

Menţiona reclamantul că în cuprinsul ordinului nr.113-P din 5 iunie 2024 se face referire la prevederile art. 86 alin. (1) lit. z) Codul muncii, potrivit căruia, concedierea [...] - se admite pentru următoarele motive: pentru alte motive prevăzute de prezentul cod și de alte acte legislative, astfel încât această normă este o dispoziție de trimitere şi, respectiv, concedierea urmează să fie realizată doar în temeiul unui motiv indicat expres fie în Codul muncii, fie într-un alt act normativ.

În cuprinsul ordinului nr.113-P din 5 iunie 2024, Agenția Moldsilva face trimitere la prevederile art. 263 lit. c) Codul muncii, potrivit căruia în afară de cazurile de încetare a contractului individual de muncă în temeiurile prevăzute de prezentul cod și de alte acte normative, contractul individual de muncă încheiat cu conducătorul unității poate înceta în alte cazuri prevăzute de contractul individual de muncă, astfel încât reclamantul a constatat că pârâta invocă prevederile pct. 7.2 lit. a) și pct. 8.1 din Contractul individual de muncă nr. 07/17 din 29 mai 2017.

Indica reclamantul că potrivit pct.7.2 lit. a) din Contractul individual de muncă nr. 07/17 din 29 mai 2017, acțiunea prezentului contract încetează la data expirării termenului contractului, iar conform pct.8.1 din Contract, prezentul contract este valabil până la numirea unui nou director.

Astfel, reclamantul enunța că motivele reținute de Agenția Moldsilva sunt ilegale, deoarece potrivit art. 54 alin. (2) Codul muncii, contractul individual de muncă poate fi încheiat și pe o durată determinată, ce nu depășește 5 ani, în condițiile prevăzute de prezentul cod. Temeiul legal al încheierii contractului individual de muncă pe durată determinată se indică în contract, iar în raport cu reclamantul a expirat durata determinată a Contractului individual de muncă nr. 07/17 din 29 mai 2017, însă în cazul în care expiră durata determinată a contractului, iar contractul nu este încetat la expirarea acestui termen, raporturile de muncă se consideră prelungite pe o perioadă nedeterminată.

Concomitent, reclamantul a învederat că potrivit art. 7 alin. (3) al Legii cu privire la întreprinderile de stat și cele municipale, fondatorul întreprinderii de stat desemnează și eliberează din funcție administratorul întreprinderii de stat, la propunerea consiliului de administrație, iar în speță, până la încetarea contractului individual de muncă, nu a existat o propunere a consiliului de administrație, respectiv eliberarea din funcție cu încălcarea procedurii legale denotă ilegalitatea ordinului contestat.

Mai invoca reclamantul că examinând ordinul nr. 113-P din 05 iunie 2024, a depistat că nu poate identifica cauzele încetării contractului individual de muncă în măsura în care acesta se consideră a fi prin efectul expirării perioadei de 5 ani ca fiind încheiat pe o durata nedeterminată, nefiind clar nici momentul, nici condițiile angajării unui nou director și nici necesitatea concedierii unei persoane restabilite cu 2 zile anterior în funcție.

Solicita reclamantul, inclusiv prin cererea de concretizare a pretențiilor din 05 august 2024, anularea ordinului Agenției Moldsilva nr,113-P din 05 iunie 2024, anularea ordinului Agenției Moldsilva nr.l32-P din 17 iunie 2024, restabilirea lui Svistun Valeriu în funcția de director al ÎS Rezervația Naturală „Pădurea Domnească”, achitarea salariului pentru perioada de absență forțată de la muncă începând cu data eliberării din funcție şi până la data restabilirii în funcție, achitarea în beneficiul lui Svistun Valeriu a prejudiciului moral în mărime de 20.000 lei şi încasarea cheltuielilor de judecată din contul pârâtei.

Prin hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 29 octombrie 2024, acțiunea la cererea de chemare în judecată înaintată de Svistun Valeriu către Agenția „Moldsilva” privind anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcția deținută anterior, repararea prejudiciului material și moral s-a respins ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Svistun Valeriu, a contestat-o în termen cu apel, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri privind admiterea acţiunii depuse de Svistun Valeriu.

În motivarea apelului declarat apelantul a reiterat circumstanțele cauzei şi a indicat că ordinul contestat este un act administrativ emis de o autoritate publică, motiv pentru care instanţa de drept comun nu era în drept de a reţine spre examinare cauza ce avea ca obiect un act administrativ cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Mai invocă apelantul că este ilegală concluzia primei instanțe cu trimitere la art. 200 alin. (2) Cod civil, întru-cât este bazată pe aplicarea eronată a normelor de drept material asupra raportului juridic din speță, deoarece legislatorul expres prevede în art. 177 alin. (6) Cod civil că raporturilor juridice dintre persoana juridică şi administrator li se aplică dispozițiile legale cu privire la reprezentare şi mandat dacă legea sau actul de constituire nu prevede altfel, invocând că prima instanță urma să facă distincție între persoana juridică de drept privat şi de drept public, faţă de aceste din urmă norma invocată de instanță fiind inaplicabilă, inclusiv potrivit jurisprudenței Curţii Supreme de Justiție.

În acest context apelantul invocă că intimata nu a reţinut drept temei de emitere a ordinului contestat dispozițiile art. 200 Cod civil, ci a invocat prevederile art. 86 alin. (1) lit. z) i art. 263 lit. c) Codul muncii.

Menționează apelantul că la data emiterii ordinului contestat, motivat prin faptul numirii unui nou director, un nou director nu era numit, deoarece acesta urma a fi numit, potrivit Regulamentului privind organizare aşi funcţionarea Agenţiei „Moldsilva” în bază de concurs, iar la caz Bucătari Sergiu a fost numit prin transfer prin ordinul intimatei nr. 112-p din 05 iunie 2024 pe o perioadă de o lună, termen prelungit ulterior până la ocuparea funcţiei vacante de director al intervenientului, motive pentru care apreciază situaţia dată ca fiind un mijloc de eludare a executării hotărârii judecătoreşti din 18 martie 2024.

Reiterează apelantul că, deşi emiterea ordinului contestat era determinată de Lege de propunerea consiliului de administraţie o astfel de propunere nu a parvenit vreodată, circumstanţă nesoluţionată de prima instanţă, apreciind ca fiind eronate şi constatările instanţei referitoare la termenul contractului său din 29 mai 2017, ce a expirat la 29 mai 2022, motiv pentru care îl apreciază ca fiind prelungit pe o perioadă nedeterminată.

Susţine apelantul că şi faptul aflării sale în concediu medical determină ilegalitatea ordinului contestat, inclusiv prin prisma jurisprudenței naţionale.

Consideră apelantul că prin ordinul contestate este încălcată şi securitatea raporturilor juridice, deoarece nu este executată corespunzător hotărârea judecătorească precedentă de restabilire a sa în funcţie din 18 martie 2024, odată cu anularea ordinului de concediere pe motivul intervenirii termenului contractului individual de muncă nr. 07/17 din 29 mai 2017.

Reprezentantul apelantului Svistun Valeriu, avocatul Leşan Tudor, în şedinţa instanţei de apel a susţinut apelul declarat şi a solicitat admiterea acestuia în sensul formulat.

Reprezentantul intimatei Agenţia „Moldsilva”, în şedinţa instanţei de apel nu a susţinut apelul declarat şi a solicitat respingerea acestui.

Reprezentantul intervenientului accesoriu ÎS „Pădurea Domnească”, în şedinţa instanţei de apel nu a susţinut apelul declarat şi a solicitat respingerea acestuia.

Audiind reprezentanții părților şi participanților la proces, studiind argumentele invocate în raport cu materialele dosarului şi cadrul legal pertinent, Colegiul civil consideră apelul declarat Svistun Valeriu ca fiind întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea hotărârii instanței de fond, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 385 lit. c) CPC, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărârea primei instanţe, emiţând o nouă hotărâre;

Conform prevederilor art. 118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Potrivit dispoziţiilor art. 130 alin.(1) CPC, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 240 alin.(1) CPC, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

În conformitate cu prevederile art. 373 alin.(1), (2), (5) CPC instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă.

În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, prevederile legale enunţate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Prin urmare, instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis v. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Din materialele cauzei instanţa de apel a constatat că prin ordinul directorului Întreprinderii de Stat pentru Silvicultură Edineț nr. 192 din 13 noiembrie 2015, Svistun Valeriu a fost angajat în calitate de inginer șef în silvicultură, pe perioada de concediu medical a dlui Gnatoico Vladimir.

Prin ordinul Agenției „Moldsilva” nr.13-p din 17 februarie 2016, Svistun Valeriu a fost numit în funcție de director al Întreprinderii de Stat pentru silvicultură Edineț, pe perioada absenței titularului-

Prin ordinul Agenției „Moldsilva” nr. 65-p din 29 mai 2017, Svistun Valeriu, în temeiul cererii personale, a fost numit în funcție de director al Î.S. Rezervația Naturală „Pădurea Domnească”, fiind încheiat contractul individual de muncă nr. 07/17 din 29 mai 2017.

Potrivit pct. 8.1 al contractului dat, acesta a fost încheiat pe perioadă determinată până la numirea uni nou director.

Astfel, instanţa apreciază ca fiind nefondate argumentele apelantului referitoare la faptul că contractul nominalizat a fost încheiat pe o perioadă de 5 ani, iar din cauza neîncetării acestuia în termen, contractul a fost prelungit pe perioadă de terminată în condiţiile în care perioada de valabilitate a contractului a fost determinată de părţi de survenirea unui eveniment viitor, strict determinat.

Prin ordinul directorului Agenției „Moldsilva" nr. 86-c din 20 iunie 2019, apelantului i-a fost acordat concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, începând în perioada 20.06.2019-22.05.2022.

Prin ordinul directorului Agenției „Moldsilva", nr. 43-p din 24 decembrie 2021, s-a dispus reîncadrarea în funcție a apelantului, în baza cererii personale cu nr. AM01/01-902 din 23 decembrie 2021, începând cu data de 27 decembrie 2021, cu încheierea unui contract individual de muncă pe o perioadă determinată.

La 27 decembrie 2021, Svistun Valeriu și Agenția „Moldsilva" au încheiat contractul individual de muncă nr. 44, care la pct.9.1. prevedea că acesta se încheie pe o perioadă determinată, începând cu 27 decembrie 2021 până la 26 decembrie 2022.

Tot la 27 decembrie 2021, Svistun Valeriu a depus o altă cerere prin care și-a retras cererea nr. AM01/01-902, în baza căreia a fost emis ordinul directorului Agenției „Moldsilva" nr. 44 din 27 decembrie 2021, prin care a fost revocat actul administrativ al Agenției nr. 43-p din 24 decembrie 2021.

Ulterior, la cererea lui Svistun Valeriu, prin ordinul Agenției „Moldsilva" nr.86-p din 20 mai 2022, acestuia i-a fost acordat concediul suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului în vârstă de la 3 la 4 ani, pentru perioada 23.05.2022 - 22.05.2023, inclusiv.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru nr. 2-16189/2023 din 18 martie 2024, s-a anulat ordinul Agenției Moldsilva nr. 46-p din 22 mai 2023, s-a restabilit Svistun Valeriu în funcția de director al ÎS Rezervația Naturală „Pădurea Domnească", s-a încasat de la Agenția „Moldsilva" în beneficiul lui Svistun Valeriu plata salariului pentru absență forțată de la muncă pentru perioada 23 mai 2023 - 18 martie 2024 cu calcularea și reținerea sumelor obligatorii la bugetul public și bugetul asigurărilor sociale.

Prin ordinul Agenției „Moldsilva" nr. 100-P din 3 iunie 2024, Svistun Valeriu a fost restabilit în funcția de director al ÎS Rezervația Naturală „Pădurea Domnească" începând cu 3 iunie 2024.

Prin ordinul Agenției Moldsilva nr. 113-P din 05 iunie 2024 s-a dispus încetarea contractului individual de muncă nr. 07/17 din 29 mai 2017 încheiat cu dl Svistun Valeriu, pentru asigurarea pe o perioadă determinată a funcției de director al ÎS Rezervația Naturală „Pădurea Domnească", din motivul numirii unui nou director începând cu data de 05 iunie 2024, temeiul invocat de emitent fiind dispoziţiile art. 86 alin. (1) lit. z) şi art. 263 lit. c) Codul muncii.

Prin cererea apelantului nr. 79 din 17 iunie 2024, adresată ÎS Rezervația Naturală „Pădurea Domnească", s-a remis certificatul de concediu medical seria 01 nr. 1207804 şi a fost informat adresatul că în perioada 05.06.2024 – 14.06.2024 apelantul s-a aflat în concediu medical.

La 18 iunie 2024, pârâtul a emis ordinul nr. 132-p cu privire la modificarea Ordinului Agenției „Moldsilva" nr.113-p din 05.06.2024, prin care, luând în considerație certificatul de concediu medical seria 01 nr. 1207804, a fost modificat textul „începând cu data de 05.06.2024" cu textul „începând cu 17.06.2024".

Nefiind de acord cu ordinul Agenției Moldsilva nr. 113-P din 05 iunie 2024, la 24 iunie 2024 Svistun Valeriu s-a adresat cu cerere prealabilă către Agenția „Moldsilva”, prin care a solicitat anularea ordinului, restabilirea în funcția de director, achitarea salariului pentru perioada de absență forțată de la muncă, precum și achitarea prejudiciului moral în mărime de 20 000 lei..

În contextul pretenţiilor deduse judecării, instanţa de apel reţine că în temeiul art. art. 15 alin. (1), 16 alin. (1) şi (2), 19 alin. (1)-(3) Cod civil, apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.

Apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin:

a) recunoașterea dreptului;

b) restabilirea situației anterioare încălcării dreptului și suprimarea acțiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui;

c) constatarea sau, după caz, declararea nulității actului juridic;

d) declararea nulității actului emis de o autoritate publică;

e) impunerea la executarea obligației în natură;

f) autoapărare;

g) repararea prejudiciului patrimonial și, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial;

h) încasarea dobânzii de întârziere sau, după caz, a penalității;

i) rezoluțiunea sau modificarea contractului;

j) neaplicarea de către instanța de judecată a actului ce contravine legii emis de o autoritate publică;

k) alte căi prevăzute de lege.

Metodele de apărare prevăzute la alin. (1) pot fi invocate dacă sînt întrunite condițiile stabilite de lege și, după caz, de actul juridic pentru aplicarea acestora.

În condițiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial cauzat astfel.

Se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum și profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat).

Se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferințele fizice și psihice, precum și diminuarea calității vieții. În cazul vătămării sănătății, prejudiciul nepatrimonial cuprinde, de asemenea, pierderea sau diminuarea unei capacități a corpului uman (prejudiciu biologic).

În conformitate cu art. 86 alin. (1) lit. z) Codul muncii, invocat de intimată la emiterea ordinului contestat, concedierea – desfacerea din iniţiativa angajatorului a contractului individual de muncă pe durată nedeterminată, precum şi a celui pe durată determinată – se admite pentru următoarele motive: pentru alte motive prevăzute de prezentul cod şi de alte acte legislative.

Potrivit dispoziţiilor art. 263 lit. c) Codul muncii, în afară de cazurile de încetare a contractului individual de muncă în temeiurile prevăzute de prezentul cod şi de alte acte normative, contractul individual de muncă încheiat cu conducătorul unităţii poate înceta în alte cazuri prevăzute de contractul individual de muncă.

În corespundere cu art. 200 alin. (1)-(3) Cod civil, administratorul poate fi eliberat din funcţie prin hotărâre a organului competent al persoanei juridice conform temeiului prevăzut de lege sau contract, precum şi fără invocarea unui motiv, fără termen de preaviz.

În cazul în care între administrator şi persoana juridică există un raport juridic de muncă, eliberarea din funcție conform alin.(1) atrage încetarea contractului individual de muncă din aceeași dată. Dispozițiile legislației muncii nu pot fi invocate pentru a contesta hotărârea de eliberare din funcție a administratorului.

În cazul în care eliberarea din funcție a administratorului, pentru care s-a invocat un temei prevăzut de lege sau contract, nu se încadrează în acel temei, administratorul poate cere instanței să constate că a fost eliberat din funcție fără invocarea unui motiv, dar nu poate contesta, din acest motiv, hotărârea de eliberare din funcție a administratorului.

Conform prevederilor art. 6 alin (1) al Legii cu privire la întreprinderea de stat şi întreprinderea municipală, organele de conducere ale întreprinderii de stat/municipale sunt:

a) fondatorul;

b) consiliul de administrație;

c) administratorul - organ executiv.

În acord cu art. 7 alin. (3)-(5) al aceleiași Legi, fondatorul întreprinderii de stat desemnează şi eliberează din funcție administratorul întreprinderii de stat, la propunerea consiliului de administrație. Fondatorul întreprinderii de stat transmite atribuțiile de administrare a patrimoniului şi de desfășurare a activității de întreprinzător administratorului în baza contractului individual de muncă.

Fondatorul întreprinderii municipale selectează prin concurs şi împuternicește autoritatea executivă să transmită atribuțiile de administrare a patrimoniului şi de desfășurare a activității de întreprinzător administratorului în baza contractului individual de muncă aprobat. Comisia de concurs se instituie de fondator din reprezentanții săi şi ai autorității executive.

Contractul individual de muncă al administratorului stabilește drepturile şi obligațiile părţilor, inclusiv restricțiile privind drepturile de folosință şi dispunere a patrimoniului întreprinderii de stat/municipale, prevede modul şi condițiile de remunerare a administratorului, stabilește obiectivele de performanță ale acestuia, răspunderea materială a părților, precum şi condițiile de încetare şi reziliere a contractului. Modelul contractului individual de muncă al administratorului întreprinderii de stat/municipale se aprobă de Guvern.

Articolul 8 alin. (7) lit. n) al Legii nominalizate, consiliul de administrație are următoarele atribuții: selectează prin concurs candidatura administratorului întreprinderii de stat şi o propune fondatorului spre desemnare. Regulamentul-model cu privire la organizarea şi desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției vacante de administrator al întreprinderii de stat se aprobă de Guvern.

În sensul art. 9 alin. (2)-(4) al Legii sus-menționate, candidat la funcția de administrator al întreprinderii de stat/municipale poate fi orice persoană fizică care a activat în funcție de conducere cel puţin 4 ani.

Nu poate candida la funcția de administrator al întreprinderii de stat/municipale persoana care are antecedente penale nestinse, săvârșite cu intenție.

Administratorul întreprinderii de stat/municipale se numește pe un termen de până la 5 ani.

Dispozițiile pct. 12 subpct. 6) lit. a) al Regulamentului privind organizarea și funcționarea Agenției „Moldsilva”, aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 150 din 02 martie 2010, directorul numește, eliberează din funcție, încheie, modifică, suspendă, reziliază contractele de muncă cu personalul entităților din subordine, după cum urmează: în întreprinderile de stat: directorul (selectat în baza concursului public).

Conform anexei nr. 3 la hotărârea Guvernului nr. 150 din 02 martie 2010 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea şi funcționarea Agenției „Moldsilva”, structurii şi efectivului-limită ale aparatului central al acesteia, ÎS Rezervația naturală „Pădurea Domnească” se află în subordinea Agenției „Moldsilva”.

Din dispozițiile normelor citate supra Colegiul atestă că apelantul a avut încheiat raport juridic de muncă cu ÎS Rezervația naturală „Pădurea Domnească”, iar Agenția „Moldsilva” a acționat în numele acesteia în calitate de organ de conducere, respectiv de fondator.

Din aceste considerente Colegiul atestă că argumentele apelantului referitoare la existență în speță a unui litigiu de contencios administrativ este eronat, fapt atestat inclusiv de jurisprudență națională în domeniul contestării ordinelor Agenţiei „Moldsilva” aferente angajării personalului ÎS Rezervaţia naturală „Pădurea Domnească”, chiar hotărârea privind admiterea acţiunii apelantului privind anularea ordinului intimatei nr. 46-p din 22 mai 2023, restabilirea acestuia în funcţia de director al ÎS Rezervația Naturală „Pădurea Domnească” şi încasarea drepturilor salariale pentru perioada absenței forțate de la lucru din 18 martie 2024 fiind emisă în procedură contencioasă.

În aceeași ordine de idei Colegiul atestă, în contradictoriu cu poziţia apelantului, că ÎS Rezervația naturală „Pădurea Domnească” se referă la persoanele juridice de drept privat, ce aparțin Statului, în condițiile în care la categoria persoanelor juridice de drept public atribuindu-se, potrivit art. 174 Cod civil Statul şi unitățile administrativ-teritoriale, iar în speță Agenția „Moldsilva”, în calitate de autoritatea administrativă în subordinea organului central de mediu al administrației publice cu personalitate juridică nu a acționat în privința sa, ci în calitate de fondator al întreprinderii de stat subordonate.

Totodată, în contextul dat normele ce reglementează activitatea ÎS Rezervația naturală „Pădurea Domnească” poartă în raport cu normele generale ale Codului civil, caracter special, aplicabile prioritar în corespundere cu art. 5 alin. (3) al Legii cu privire la actele normative.

Prin prisma acestor constatări Colegiul atestă că intimata, invocând drept temei de emitere a ordinului contestat dispozițiile Codului muncii, ce se referă la temeiuri de concediere a administratorului, prevăzute de contract, a insinuat survenirea condiţiei de termen de valabilitate a contractului individual de muncă, încheiat cu apelantul, nr. 07/17 din 29 mai 2017, respectiv pretinsa desemnare în funcţia de director al ÎS Rezervaţia naturală „Pădurea Domnească” a unei alte persoane.

Cu referire la acest fapt Colegiul atestă că temeiul invocat de intimată la emiterea ordinului contestat este ilicit în condiţiile în care la data emiterii ordinului respectiv în funcţia de director al ÎS Rezervația naturală „Pădurea Domnească” nu a fost desemnată o altă persoană conform procedurii stabilite, ce impune numirea în funcția de director doar în bază de concurs.

Garanţia respectivă este determinată în condiţiile în care dreptul de participare la concurs este garantat tuturor persoanelor care întrunesc condiţiile legale, inclusiv apelantului, dacă nu se va constata necorespunderea acestuia criteriilor normative.

Subsecvent, desemnarea prin transfer în funcţia nominalizată a unei alte persoane nu justifică încetarea contractului individual de muncă al apelantului nr. 07/17 din 29 mai 2017 pe motivul survenirii termenului de valabilitate a acestuia, deoarece condiţia respectivă nu a fost întrunită în modul şi ordinea stabilită de normele pertinente.

Or, transferul prin ordinul fondatorului a unei alte persoane în funcţia de director al ÎS Rezervaţia naturală „Pădurea Domnească" nu echivalează cu numirea în ordinea stabilită de Lege în această funcţie în bază de concurs, transferul invocat de intimată fiind, de fapt, un interimat, ce nu justifică survenirea termenului de valabilitatea a contractului individual de muncă al apelantului.

În consecinţă, Colegiul constată că ordinul contestat al intimatei este emis contrar exigenţelor Legii şi, din aceste considerente, urmează a fi anulat, trimiterile primei instanţe la dispoziţiile art. 200 Cod civil fiind, din considerentele expuse supra, nefondate.

Această concluzie este fortificată şi prin prevederile art. 199 alin. (3) Cod civil, ce statuează că revocarea persoanei fizice desemnate de persoana juridică administrator nu produce efecte până când nu este desemnat înlocuitorul său, condiţie prevăzută şi de contractul individual de muncă al apelantului, iar în speţă numirea unui alt director al ÎS Rezervaţia naturală „Pădurea Domnească" implică determinarea persoanei respective în urma unui concurs organizat în modul stabilit de cadrul normativ pertinent, condiţie nerealizat în speţă.

Or, desemnarea unei persoane contrar procedurii stabilite de Lege constituie un interimat, ce nu împiedică exercitarea de către directorul restabilit în funcţie a atribuţiilor sale pe motivul nesurvenirii termenului de valabilitate a contractului individual de muncă.

În acelaşi context, Colegiul reţine că intimata a încălcat şi procedura emiterii ordinului de eliberare din funcţie a apelantului, ce determină emiterea acestuia de propunerea consiliului de administraţie al întreprinderii, lipsă în cazul dat, fapt ce determină şi soluţia de anulare a tuturor operațiunilor administrative individual defavorabile care au stat la baza emiterii ordinului nr.113-P din 05 iunie 2024.

Astfel, deoarece instanţa a constatat necesitatea anulării ordinului nr.113-P din 05 iunie 2024, se constată că aceeaşi soartă o are şi ordinul de modificare a ordinului dat, nr. 132-P din 17 iunie 2024, indispensabil de ordinul modificat.

În consecinţă, deoarece instanţa de judecată a constatat ilegalitatea eliberării din funcţie a apelantului, în speţă urmează a fi puse în aplicare dispoziţiile art. 89 Codul muncii, ce prevede la alin. (1) că salariatul transferat nelegitim la o altă muncă sau eliberat nelegitim din serviciu poate fi restabilit la locul de muncă prin negocieri directe cu angajatorul, iar în caz de litigiu - prin hotărâre a instanţei de judecată.

Prin urmare, instanţa urmează să dispună restabilirea lui Svistun Valeriu în funcția de director al ÎS Rezervaţia Naturală „Pădurea Domnească".

La fel, deoarece ilegalitatea ordinului contestat generează şi aplicarea art. 90 şi 330 Codul muncii, instanţa va dispune şi achitarea salariului pentru perioada de absența forțată de la muncă începând cu data eliberării din funcție și până la data restabilirii în funcție, această din urmă marjă fiind determinată de faptul că angajatorul a dat deja dovadă de rea-credinţă la restabilirea apelantului în funcţie în baza hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 18 martie 2024, urmare a executării căreia restabilirea s-a realizat abia la 03 iunie 2024, deşi în această parte hotărârea judecătorească era executorie imediat, iar instanţa a dispus adjudecarea drepturilor salariale doar până la data emiterii hotărârii.

Din motivele expuse supra instanţa urmează să admită pretenţiile susmenţionate ale apelantului, soluţie ce generează casarea hotărârii instanţei de fond.

Cu referire la pretenţiile apelantului privind repararea prejudiciului moral, Colegiul atestă că şi pretenţia dată urmează a fi admisă prin prisma art. art. 2025 şi 2036 Cod civil şi art. 329 Codul muncii în condiţiile în care, instanţa a constatat comiterea de către intimată a unei fapte ilicite în raport cu apelantul, constatare suficientă, potrivit normelor indicate şi jurisprudenţei CtEDO pentru adjudecarea compensaţiei.

Astfel, Colegiul reţine că CtEDO a făcut o serie de aprecieri notabile în ceea ce priveşte proba prejudiciului moral, constatând în jurisprudenţa sa că proba faptei ilicite este suficientă, urmând ca prejudiciul şi raportul de cauzalitate să fie prezumate, instanţele urmând să deducă producerea prejudiciului moral din simpla existenţă a faptei ilicite de natură să producă un asemenea prejudiciu și a împrejurărilor în care a fost săvârșită, soluţia fiind determinată de caracterul subiectiv, intern al prejudiciului moral, proba sa directă fiind practic imposibilă (cauza A. împotriva Norvegiei, nr. 28070/06, 9 aprilie 2009).

În cauzele Danev împotriva Bulgariei și Iovtchev împotriva Bulgariei, C.E.D.O. a reținut în esență încălcarea Convenţiei, după ce a considerat că abordarea formalistă a instanţelor naţionale, care atribuiseră reclamantului obligaţia de a dovedi existenţa unui prejudiciu moral cauzat de fapta ilegală, prin dovezi susceptibile să confirme manifestări externe ale suferinţelor lui fizice sau psihologice, avuseseră ca rezultat privarea reclamantului de despăgubirea pe care ar fi trebuit să o obţină.

Din aceste considerente Colegiul atestă ca fiind justificată adjudecarea compensaţiei pentru prejudiciul moral cauzat apelantului în contextul în care situaţia dedusă judecării în speţă este a doua eliberare ilicită a apelantului din funcţie, realizată după doar două zile de la restabilirea acestuia în funcţie, peste termenul legal de executare a hotărârii judecătoreşti, fapt ce afectează notoriu starea psihico-emoţională a angajatului, acesta fiind nevoit să se apere repetat în instanţa de judecată.

Cumulul circumstanţelor specificate supra denotă temeinicia acţiunii înaintate de apelant şi netemeinicia integrală a argumentelor invocate de către intimată, fapt ce determină casarea hotărârii contestate cu soluţionarea litigiului în modul susmenţionat.

În acest sens, instanţa reţine că respectarea principiului preeminenţei dreptului constituie una din exigenţele unui proces echitabil în sensul art.6 par.(1) din Convenţia pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale (Roşca contra Moldovei, nr.6267/02 din 22 martie 2005, par.24, f.d.28).

Inserat în preambulul Convenţiei Europene şi Statutul Consiliului Europei, constituind în acelaşi timp atât un important impuls la adoptarea Convenţiei (Golder contra Regatului Unit al Marei Britanii, nr.4451/70 din 21 februarie 1975, par.34, f.d.30), cât şi parte integrantă a Convenţiei în conformitate cu prevederile art.31 alin.(2) al Convenţiei de la Viena, nu poate fi neglijat la soluţionarea pricinilor civile potrivit prevederilor art.12 CPC.

Conform dispoziţiilor art.1 alin.(3) al Constituţiei Republicii Moldova, în lumina interpretărilor date în jurisprudența constantă a Curţii Constituționale, (hotărârea Curţii Constituționale nr.2 din 19 ianuarie 1998, publicată în Monitorul Oficial nr.12-13/8 din 19 februarie 1998), una din caracteristicile constituționale ale statului de drept o constituie obligațiunea statului, autorităților lui publice, instituțiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuțiilor lor stabilite de Constituţie şi Legi.

Concomitent, Colegiul atestă necesitatea adjudecării din contul angajatorului a taxei de stat aferentă pretențiilor înaintate de reclamant, de la achitarea cărora acesta a fost scutit în temeiul Legii, soluție determinată de art. 98 alin. (1) CPC.

Astfel, în acord cu Legea taxei de stat, angajatorul urmează să achite la bugetul de stat taxa de stat aferentă pretențiilor admise, ce însumează pentru prima instanță 1599,96 lei şi pentru instanța de apel 1359,97 lei.

Astfel, din considerentele expuse, dat fiind că hotărârea contestată este neîntemeiată și ilegală, argumentele contrare ale intimaților fiind nefondate şi combătute integral prin constatările expuse mai sus, Colegiul civil ajunge la concluzia de a admite apelul declarat în speță, a casa hotărârea instanței de fond și a emite o hotărâre nouă prin care a admite acțiunea înaintată.

În conformitate cu prevederile art.385 lit.c), 390 CPC, Colegiul Civil,

d e c i d e:

Se admite apelul declarate de Svistun Valeriu, reprezentat de avocatul Leșanu Tudor.

Se casează hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29 octombrie 2024, pronunțată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Svistun Valeriu către Agenția „Moldsilva", privind anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcția deținută anterior, repararea prejudiciului material și moral și se pronunță o nouă hotărâre prin care:

Se admite acțiunea depusă de Svistun Valeriu

Se anulează ordinul nr.113-P din 05 iunie 2024 şi toate operațiunilor administrative individuale defavorabile ce au stat la baza emiterii lui şi ordinul Agenției Moldsilva nr.132-P din 17 iunie 2024, cu restabilirea lui Svistun Valeriu în funcția de director al ÎS Rezervația Naturală „Pădurea Domnească", cu achitarea salariului pentru perioada de absența forțată de la muncă începând cu data eliberării din funcție şi până la data restabilirii în funcție şi se încasează din contul angajatorului ÎS Rezervaţia Naturală „Pădurea Domnească" compensația pentru prejudiciul moral cauzat în sumă de 20 000 (douăzeci mii) lei.

Se încasează din contul angajatorului ÎS Rezervaţia Naturală „Pădurea Domnească" în bugetul de stat taxa de stat în sumă de 1599 (una mie cinci sute nouăzeci şi nouă) lei 96 bani aferentă examinării cauzei în prima instanță și în sumă de 1359 (una mie trei sute cincizeci şi npuă) lei 97 bani, aferentă soluționării cauzei în instanța de apel.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței, Marina Anton

Judecătorul

Judecător Dorin Dulghieru

Constantin Roșca

Dosarul:nr.2a-441/25 Judecător: Alexandru Mardari
2-24074128-02-2a-03022025

D I S P O Z I T I V U L
D E C I Z I E I

06 mai 2025 mun. Chişinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

În componentă:

Președintele ședinței, judecătorul Marina Anton

Judecătorii Dorin Dulghieru și Constantin Roșca

Grefier Iaz Adelina

examinând în ședință publică apelul declarat de Svistun Valeriu, reprezentat de avocatul Leșanu Tudor, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Svistun Valeriu către Agenția „Moldsilva", privind anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcția deținută anterior, repararea prejudiciului material și moral, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29 octombrie 2024.

În conformitate cu prevederile art.385 lit.c), 390 CPC, Colegiul Civil,

d e c i d e:

Se admite apelul declarate de Svistun Valeriu, reprezentat de avocatul Leșanu Tudor.

Se casează hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29 octombrie 2024, pronunţată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Svistun Valeriu către Agenția „Moldsilva", privind anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcția deținută anterior, repararea prejudiciului material și moral și se pronunță o nouă hotărâre prin care:

Se admite acțiunea depusă de Svistun Valeriu

Se anulează ordinul nr.113-P din 05 iunie 2024 şi toate operațiunilor administrative individuale defavorabile ce au stat la baza emiterii lui şi ordinul Agenției Moldsilva nr.132-P din 17 iunie 2024, cu restabilirea lui Svistun Valeriu în funcția de director al ÎS Rezervaţia Naturală „Pădurea Domnească", cu achitarea salariului pentru perioada de absența forțată de la muncă începând cu data eliberării din funcție şi până la data restabilirii în funcție şi se încasează din contul angajatorului ÎS Rezervaţia Naturală „Pădurea Domnească" compensaţia pentru prejudiciul moral cauzat în sumă de 20 000 (douăzeci mii) lei.

Se încasează din contul angajatorului ÎS Rezervaţia Naturală „Pădurea Domnească" în bugetul de stat taxa de stat în sumă de 1599 (una mie cinci sute nouăzeci şi nouă) lei 96 bani aferentă examinării cauzei în prima instanță şi în sumă de 1359 (una mie trei sute cincizeci şi npuă) lei 97 bani, aferentă soluționării cauzei în instanța de apel.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței, Marina Anton

Judecătorul

Judecător Dorin Dulghieru

Constantin Roșca